

**Kadernota 2027 /
1^e Firap 2026
gemeente Heiloo**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Algemeen	3
Kadernota 2027	5
Gevolgen meicirculaire 2026	5
Financiële uitgangspunten kadernota	6
Uitgangspunten	6
Incidentele baten en lasten	8
Financieel overzicht	9
Stand begrotingssaldo	9
Overzicht mutaties investeringskredieten	10
Programma 1: Een sociale en vitale gemeente	12
1A. Inwoners en bestuur	12
1B. Samen leven	13
1C. Een veilige gemeente	15
Financieel overzicht programma 1	16
Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente	25
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	25
2B. Economische vitaliteit	25
2C. Een bereikbare gemeente	27
Financieel overzicht programma 2	28
Programma 3: Een leefbare gemeente	30
3A. Wonen en leefomgeving	30
3B. Duurzaamheid en milieu	32
3C. Beheer en onderhoud	33
Financieel overzicht programma 3	35
Programma 4: Een financieel gezonde gemeente	37
4. Een financieel gezonde gemeente	37
Financieel overzicht programma 4	38
Bijlage	41
Stand reserves en voorzieningen na kadernota	41

Inleiding

Algemeen

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u liggen de 1e Beleidsrapportage 2026 en de Kadernota 2027/ 1e FIRAP 2026 van de gemeente Heiloo.

In de beleidsrapportage informeren wij u over de uitvoering van het vastgestelde beleid en de ontwikkelingen die zich in 2026 voordoen. Wij vragen u hiervan kennis te nemen.

De Kadernota 2027/ 1e FIRAP 2026 bestaat uit twee onderdelen:

- De 1e Financiële Rapportage (FIRAP) 2026, waarin de budgetten van het lopende begrotingsjaar worden aangepast op basis van de meest actuele inzichten. 2027-2030 zijn opgenomen.

De kadernota geeft richting aan de voorbereiding van de Begroting 2027-2030 en vormt het financiële en beleidsmatige kader waarbinnen deze begroting wordt opgesteld.

De Kadernota 2027 is nog opgesteld volgens de huidige programma-indeling. Met ingang van de Begroting 2027-2030 wordt de door uw raad vastgestelde nieuwe programma-indeling toegepast. Deze indeling sluit beter aan bij de BBV-systematiek en de onderliggende taakvelden. Daarmee wordt de begroting overzichtelijker en herkenbaarder en zijn minder administratieve vertaalslagen nodig binnen de planning- en control cyclus.

Na verwerking van de 1e FIRAP 2026 en de in deze kadernota opgenomen ontwikkelingen ontstaat voor 2027 een verwacht tekort van € 1,2 miljoen, oplopend tot € 2,2 miljoen in 2030. **De financiële effecten van de meicirculaire 2026 zijn hierin niet verwerkt.** Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft aangegeven dat de beschikbare rekenmodellen onjuistheden bevatten. Om die reden is ervoor gekozen deze effecten nog niet in de cijfers op te nemen.

De financiële positie van Heiloo blijft kwetsbaar. Ontwikkelingen binnen het gemeentefonds, wijzigingen in wet- en regelgeving, loon- en prijsontwikkelingen en de toenemende druk op gemeentelijke taken hebben invloed op de gemeentelijke financiën. Zodra de gecorrigeerde rekenmodellen beschikbaar zijn, worden de financiële effecten van de meicirculaire 2026 zo spoedig mogelijk verwerkt in de Kadernota 2027. Indien dit binnen het verdere besluitvormingstraject niet meer mogelijk is, wordt uw raad hierover geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief en worden de financiële mutaties verwerkt in de Begroting 2027-2030.

Door de gemeenteraadsverkiezingen en de beperkte financiële ruimte heeft deze kadernota een andere insteek dan gebruikelijk. De nadruk ligt op autonome ontwikkelingen, financiële actualisaties en bestaande verplichtingen. Nieuwe beleidskeuzes en ambities van de nieuwe raad worden meegenomen in de Begroting 2027-2030, waarbij de koers uit het collegeakkoord *Samen Werken voor Heiloo* richtinggevend zal zijn: een leefbaar, groen, sociaal en toekomstbestendig Heiloo.

Dat betekent niet dat ontwikkelingen stilstaan. De gemeente blijft, in de geest van *Samen Werken voor Heiloo*, werken aan een goede leefomgeving, passende ondersteuning voor inwoners, sterke voorzieningen en een duurzaam en aantrekkelijk Heiloo. Tegelijkertijd vragen

onderwerpen als betaalbaar wonen, bereikbaarheid en verkeersveiligheid, klimaatadaptatie, verduurzaming, participatie en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein blijvend bestuurlijke aandacht en duidelijke keuzes.

Met deze kadernota leggen wij de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor de Begroting 2027-2030 aan uw raad voor.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Armagan Babaoglu
Gemeentesecretaris

Mascha ten Bruggencate
Burgemeester

Kadernota 2027

Leeswijzer

De kadernota is als volgt opgebouwd:

Allereerst geven we aan welke financiële uitgangspunten in deze Kadernota zijn gehanteerd.

Vervolgens wordt de financiële positie weergegeven, inclusief de ontwikkeling van het meerjarige (structurele) begrotingssaldo.

Daarna worden de financiële mutaties en de voorgestelde ombuigingen per programma uitgewerkt. Tot slot zijn in de bijlagen het actuele investeringsplan en de meerjarige ontwikkeling van de reserves opgenomen.

Gevolgen meicirculaire 2026

De financiële effecten van de meicirculaire 2026 zijn niet verwerkt in deze kadernota. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft aangegeven dat de beschikbare rekenmodellen onjuistheden bevatten. Om die reden zijn deze effecten nog niet in de begrotingscijfers opgenomen.

Zodra de gecorrigeerde gegevens beschikbaar zijn, worden de financiële effecten – indien mogelijk – verwerkt in de stukken voor de raadsbehandeling. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan wordt de raad hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief en worden de financiële mutaties verwerkt in de Begroting 2027-2030.

Financiële uitgangspunten kadernota

Uitgangspunten

We hebben bij het opstellen van de kadernota de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. Structureel begrotingsevenwicht
2. Leges en heffingen
3. Tarief rioolheffing/ afvalstoffenheffing
4. OZB-heffing woningen en niet-woningen
5. Algemene uitkering
6. Omslagrente
7. Gemeenschappelijke regelingen
8. Indexatie jaarlijkse subsidies
9. Indexatie uitgaven Jeugd en Wmo zorg in natura budgetten en pgb's

Ad 1) Structureel begrotingsevenwicht

Het belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een meerjarig sluitende begroting. Een belangrijk toetsingscriterium van het provinciaal financieel toezicht is het structureel en reëel in evenwicht zijn van de begroting. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Dit is dus het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen, waarbij de begroting en meerjarenraming uiteraard volledig dient te zijn.

Ad 2) Leges en heffingen

Voor de leges en heffingen geldt dat de opbrengsten jaarlijks wordt geïndexeerd met het cpi (consumentenprijsindex) alle huishoudens voor het nieuw begrotingsjaar uit de macro economische verkenning (MEV) van maart uit het huidige jaar.

Dit is 2,1% voor 2027.

Ad 3) Tarief rioolheffing/ afvalstoffenheffing

Het uitgangspunt bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen is binnengekomen dan wordt het te veel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag nooit negatief komen te staan.

Het daadwerkelijk tarief wordt bij in de komende begroting opgenomen als alle kosten en inkomsten kunnen worden geactualiseerd.

Ad 4) OZB-heffing woningen en niet-woningen

Voor de OZB is jaarlijks als minimale stijging nodig hetgeen medio maart wordt gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerde prijs Nationale Bestedingen (pNB) over het vorige jaar. Dit is nodig om budgetneutraal te blijven ten opzichte van de korting op de algemene uitkering door het Rijk.

Het pNB 2025 is 3,0%.

Ad 5) Algemene uitkering

Volgens de huidige methodiek wordt de algemene uitkering van het Rijk doorgerekend op basis van constante prijzen. Dit betekent dat vanaf 2027 hetzelfde prijspeil wordt gehanteerd.

Ad 6) Omslagrente

Met ingang van begrotingsjaar 2017 zijn de boekhoudregels op het punt van rentetoe rekening aangescherpt. Alle gemeenten dienen op een uniforme wijze de omslagrente te berekenen (zie Notitie Rente 2017 van de Commissie BBV). Voor de begroting 2026 wordt vooralsnog uitgegaan van een omslagpercentage van 2,0%.

Ad 7) Gemeenschappelijke regelingen

Voor het nieuw begrotingsjaar wordt aangesloten op de begroting van de gemeenschappelijke regeling.

Ad 8) Indexatie jaarlijkse subsidies

Hiervoor wordt de consumentenprijsindex (cpi) voor het nieuwe begrotingsjaar vanuit de macro economische verwachting (MEV) gebruikt. De MEV wordt meestal medio /maart gepubliceerd.

Ad 9) Indexatie uitgaven Jeugd en Wmo zorg in natura budgetten en pgb's

Afhankelijk van de contracten gelden diverse prijsindexaties. Er wordt voornamelijk wordt gebruik gemaakt van OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling).

In de 1^e Firap / Kadernota wordt voor het huidige jaar een nieuwe prognose opgesteld en we hanteren daarbij het definitieve indexatiepercentage.

Voor het nieuw begrotingsjaar wordt een geschatte nieuwe prijsindexatie gebruikt. De jaren na het nieuwe begrotingsjaar worden niet verder geïndexeerd. *Dit is 4% voor 2027.*

Incidentele baten en lasten

PO	Incidentele baten en lasten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Begroot lasten	Begroot baten	Einddatum
		2027	2027	2028	2028	2029	2029	2030	2030	
	Exploitatie									
1c	Verbeterplan 2025-2028 Veiligheidsregio NHN	195.000		196.000						2028
	Totaal incidenteel programma 1 posten < 25.000	8.300								2027
	Totaal incidenteel programma 2 posten < 25.000	20.000								2027
3a	NAG 2027-2030	4.671.600	4.837.500	2.930.300	2.930.400	739.200	739.000	1.003.300	1.003.300	2030
	Totaal incidenteel exploitatie	4.894.900	4.837.500	3.126.300	2.930.400	739.200	739.000	1.003.300	1.003.300	
	Incidentele baten en lasten Reserves									
3a	NAG 2026 Zuiderloo overig bovenwijken	165.900								2027
3a	Aanleg NABO's		46.489		45.744		44.998		44.998	2030
	Totaal mutaties reserves	165.900	46.489	0	45.744	0	44.998	0	44.998	
	Totaal incidentele baten en lasten	5.060.800	4.883.989	3.126.300	2.976.144	739.200	783.998	1.003.300	1.048.298	
	Totaal saldo lasten min baten		176.811		150.156		-44.798		-44.998	

Financieel overzicht

Stand begrotingssaldo

Ontwikkeling begrotingssaldo

(x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030
Stand Begrotingssaldo na 2e Firap 2025	69 N	1.163 N	1.993 N	1.762 N	1.762 N
147 Renovatie klimaatinstall Bibliotheek	18 N	18 N	18 N	18 N	18 N
152 IOK bowling Heiloo	5 N	0	0	0	0
153 Aanpassing formatie en waardering griffie	25 N	11 N	14 N	15 N	16 N
113 Inclusieonderzoek speelplaatsen	10 N	0	0	0	0
107 Vervanging verkeersborden	0	11 N	11 N	11 N	11 N
114 IOK AOK Kennemerstraatweg 99-103	10 V	0	0	0	0
118 De Duif, uitwerken plannen/stedenbouwkundige visie	100 N	0	0	0	0
123 Onderzoek natuurbegraafplaats	10 N	0	0	0	0
126 Onderzoek tarievenbeleid	14 N	0	0	0	0
129 IHP Sport en Bewegen Heiloo	37 N	0	0	0	0
130 Bestuursopdracht gebiedsvisie t Loo	85 N	0	0	0	0
Stand Begrotingssaldo 2025	362 N	1.202 N	2.036 N	1.805 N	1.805 N
1e Firap 2026/ Kadernota 2027_2030	314 V	1.913 N	1.831 N	1.906 N	1.669 N
NAG 2026	18 V	302 V	65 N	24 V	11 V
Stand Begrotingssaldo 2026	30 N	2.813 N	3.932 N	3.687 N	3.464 N
Decembercirculaire 2025	500 V	362 V	231 V	234 V	234 V
Indexatie Algemene uitkering op basis van Maartbrief		1.068 V	1.029 V	990 V	978 V
Stand Begrotingssaldo na meicirculaire 2026	470 V	1.383 N	2.672 N	2.463 N	2.252 N
Incidentele baten en lasten	0	177 V	150 V	45 N	45 N
Stand Begrotingssaldo 2026	470 V	1.206 N	2.522 N	2.508 N	2.297 N

Overzicht mutaties investeringskredieten

Stand na jaarrekening 2025						
Cluster	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030
Afval	126.123	40.000	58.000	0		224.123
Onderwijs	1.631.220	13.770.000	0	0		15.401.220
Openbare ruimte	16.001.066	1.958.800	1.444.755	3.749.543		23.154.164
Overige	656.478	80.000	50.000	0		786.478
Recreatie	1.656.628	640.000	658.000	470.000		3.424.628
Riolering	2.805.351	800.000	154.000	1.344.000		5.103.351
Totaal	22.876.866	17.288.800	2.364.755	5.563.543	0	48.093.964

Stand na Kadernota 2027						
Cluster	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030
Afval	166.123	60.000	78.000	88.500	60.000	452.623
Onderwijs	1.631.220	13.770.000	0	0	0	15.401.220
Openbare ruimte	16.001.066	1.958.800	1.444.755	3.749.543	1.342.486	24.496.650
Overige	656.478	80.000	50.000	0	38.500	824.978
Recreatie	1.726.628	640.000	658.000	470.000	0	3.494.628
Riolering	2.805.351	800.000	154.000	1.344.000	1.142.000	6.245.351
Totaal	22.986.866	17.308.800	2.384.755	5.652.043	2.582.986	50.915.450

Verschil / mutaties stand Kadernota 2027 min stand jaarrekening 2025						
Cluster	2026	2027	2028	2029	2030	2026-2030
Afval	40.000	20.000	20.000	88.500	60.000	228.500
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Openbare ruimte	0	0	0	0	1.342.486	1.342.486
Overige	0	0	0	0	38.500	38.500
Recreatie	70.000	0	0	0	0	70.000
Riolering	0	0	0	0	1.142.000	1.142.000
Totaal	110.000	20.000	20.000	88.500	2.582.986	2.821.486

Cluster afval:

Naar aanleiding van inspectie en opstart van het meerjareninvesteringschema op de afvalbrengstations wordt gestart met jaarinvesteringen voor de vervanging van de containers. Hierbij wordt een inhaalslag gemaakt en dit wordt jaarlijks bijgehouden en bijgewerkt.

Cluster onderwijs:

Geen mutaties

Cluster Openbare ruimte:

Betreft de investeringen voor de nieuwe jaarschijf 2030

Cluster Overige:

Betreft de investeringen voor de nieuwe jaarschijf 2030

Cluster Recreatie:

Voor het Beestenboetje is een investering nodig voor een nieuw verblijf, het oude verblijf is te slecht om op te knappen en heeft op veel plaatsen lekkages. (€ 70.000)

Cluster Riolering:

Betreft de investeringen voor de nieuwe jaarschijf 2030

Programma 1: Een sociale en vitale gemeente

1A. Inwoners en bestuur

1. Autonome ontwikkeling

De wet Versterking participatie op decentraal niveau vereist dat elke gemeente op 1 januari 2027 een nieuwe participatieverordening heeft.

2. Trends

Er zijn geen trends van toepassing op dit programma.

3. Lopende beleidsopgaven

Het beleid van de gemeente blijft erop gericht om een betrouwbare, toegankelijke en transparante dienstverlener te zijn voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Hierbij streven we naar meer samenhang in dienstverlening, communicatie en participatie.

In 2025 en 2026 is gestart met verschillende projecten rond concrete verbeteringen van de dienstverlening en communicatie.

Het gaat om:

- Het inrichten van het Klantcontactcentrum als de centrale plek voor eerstelijns klantbeantwoording
- Verbetering van de monitoring over dienstverlening
- Evaluatie van de huidige websites inclusief een verbetervoorstel
- Verbetering van de digitale toegankelijkheid
- Het ontwikkelen van eenduidige en herkenbare webformulieren
- De ontwikkeling van een roadmap naar samenhangende e-dienstverlening
- Verbetering van de dienstverlening in houding en gedrag.

In de loop van 2026 wordt duidelijk welk vervolg de projecten hebben en of er financiële consequenties zijn.

In 2026 vindt actualisering van het participatiebeleid plaats en eind 2026 heeft de gemeenteraad een nieuwe participatieverordening vastgesteld. Bij vaststelling hiervan zijn eventuele financiële consequenties duidelijk.

1B. Samen leven

1. Autonome ontwikkeling

Demografische veranderingen

- Dubbele vergrijzing leidt tot meer vraag naar Wmo-ondersteuning, zorg, passende woonvormen en goed bereikbare voorzieningen.
- Het personeelstekort in de zorg en de daarmee samenhangende focus op langer zelfstandig thuis wonen betekent een groeiende behoefte aan informele zorg en toenemende druk op mantelzorgers.
- Het langer zelfstandig thuis wonen betekent een toename in complexiteit van de zorgvragen.

Ontwikkelingen vraag en kosten jeugdhulp

In 2025 is lokaal en regionaal een pakket maatregelen samengesteld met als doel de kosten voor jeugdhulp binnen 3-4 jaar te stabiliseren op het kostenniveau van de geleverde jeugdhulp in 2023. Na uitwerking en implementatie verwachten we op termijn een daling van de uitgaven aan jeugdhulp.

Tegelijkertijd zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die leiden tot een hogere zorgvraag en vooral tot meer complexe problematiek. Zo is er een toename van mentale gezondheidsproblemen bij jongeren, meer huishoudens hebben te maken met financiële problemen en complexe gezinssituaties nemen toe door de toename van scheidingen. Deze kostenontwikkeling in de jeugdzorg is geen tijdelijk probleem. De gemeenten en het Rijk werken sinds 2023 in het kader van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd aan maatregelen om dit tijt te keren. Er is een tijdelijke verlichting van de financiële druk tot en met 2027 overeengekomen. De landelijke Deskundigencommissie Van Ark heeft geconstateerd dat er een tekort is dat oploopt tot 2,6 miljard in 2028 en 2,9 miljard in 2029. Zonder expliciete keuzes blijft deze disbalans bestaan, ongeacht de initiatieven uit de Hervormingsagenda. De rijksbegroting gaat impliciet uit van een reductie van circa 35-40% voor de specialistische jeugdzorg. Het gepresenteerde wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdhulp heeft naar verwachting onvoldoende effect op de kostenontwikkeling, zolang de onderliggende oorzaken van oplopend jeugdhulpgebruik niet worden opgepakt.

2. Trends

Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)

Het Aanvullend zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) vormt in 2027 een belangrijk fundament voor de verdere versterking van het lokale sociaal domein. Met het AZWA werken gemeente, zorg- en welzijnsorganisaties, inwonersinitiatieven en andere partners samen aan een integrale aanpak die inzet op preventie, het vergroten van zelfredzaamheid en het toegankelijk houden van ondersteuning voor alle inwoners. In 2027 ligt de focus op het verdiepen van deze samenwerking, het versterken van de sociale basis en het realiseren van duurzame, toekomstbestendige voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van onze gemeenschap.

Meer regionale en integrale samenwerking

Gemeenten moeten in 2027 steeds meer regionaal en integraal samenwerken om de groeiende opgaven in het sociaal domein het hoofd te bieden. Onder andere de Wet Verbetering Beschikbaarheid Jeugdzorg (WvbJz) stelt aanvullende eisen aan de samenwerkende gemeenten in de jeugdhulpregio Alkmaar. Door kennis, capaciteit en voorzieningen te bundelen ontstaat meer slagkracht, continuïteit en kwaliteit. Integrale samenwerking met zorg, onderwijs, werk en veiligheid voorkomt versnippering en maakt preventie effectiever. Zo kunnen gemeenten

gezamenlijk duurzame, betaalbare en toekomstbestendige ondersteuning voor inwoners realiseren. In bijvoorbeeld de regionale samenwerking Noord Holland Noord Gezond is de gemeente Hoorn aangemerkt als mandaatgemeente. Deze mandaatgemeente stelt de ontvangen transformatiemiddelen ter beschikking aan de deelnemende partijen in het sociaal domein via een specifieke uitkering (spuk).

3. Lopende beleidsopgaven

De vraag naar zorg en ondersteuning groeit, tegelijkertijd neemt het personeelstekort in de zorg toe. Om kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg te houden, is er de afgelopen jaren een transformatie van het sociaal domein in gang gezet. Gemeente en partners werken anders en meer gezamenlijk, met focus op preventie en het terugdringen van kosten en gezondheidsachterstanden. Het Integraal beleidskader 2023-2027 'Iedereen doet mee' kent twee hoofddoelen 'Verstevigen van de sociale basis' en 'Zorgdragen voor juiste hulp en ondersteuning' die zijn uitgewerkt in drie opgaves.

Gezond en kansrijk opgroeien

De mentale gezondheid van kinderen en jongeren vraagt blijvende aandacht. Hoewel veel jeugdigen goed opgroeien, signaleren scholen, jeugdprofessionals en ouders een toename van psychische en sociaal-emotionele problemen, met name bij meisjes. Prestatiedruk is daarbij één van de factoren die bijdraagt aan deze problematiek.

Tegelijkertijd staan veel gezinnen onder druk door een samenleving die snel, complex en veeleisend is. Dit maakt kansrijk opgroeien minder vanzelfsprekend. In 2027 zetten we daarom in op het tijdig signaleren van problemen en het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn, zodat passende en toegankelijke ondersteuning snel kan worden ingezet. Daarnaast stimuleren we een gezonde leefstijl en goed sociaal-emotioneel welbevinden van kinderen en jongeren.

Bestaanszekerheid

De gebiedsanalyse laat zien dat een groeiende groep inwoners moeite heeft om financieel rond te komen. Stijgende kosten voor wonen, energie en zorg raken vooral huishoudens met lage inkomens. Dit vergroot de kans op schulden, stress en sociale uitsluiting. De gemeente richt zich daarom op het verbeteren van vindbaarheid van ondersteuning, het versterken van armoedepreventie en het vergroten van financiële zelfredzaamheid. Samen met partners werken we aan een integrale aanpak waarin signalering, maatwerk en toegankelijke voorzieningen centraal staan.

Gezond en vitaal ouder worden

Ouderen willen zo lang mogelijk zelfstandig en actief blijven, maar ervaren vaker eenzaamheid, gezondheidsproblemen en behoefte aan passende woonvormen. De sociale basis speelt hierin een cruciale rol. In 2027 investeren we in ontmoetingsplekken, vrijwilligersinitiatieven, mantelzorgondersteuning en het beter benutten van bestaande accommodaties. Daarnaast stimuleren we samenwerking tussen zorg, welzijn en woningcorporaties om wonen, zorg en ondersteuning beter op elkaar af te stemmen.

Data-gestuurd en lerend werken

Ten behoeve van een goede samenwerking tussen gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, inwonersinitiatieven en andere partners is het belangrijk om de organisatie in het sociaal domein verder te professionaliseren. Door data-gestuurd te werken worden cijfers gecombineerd met praktijkervaring, zodat trends eerder herkend worden en bijsturen mogelijk is. Hiermee wordt de kwaliteit, effectiviteit en de gezamenlijke aanpak binnen het sociaal domein versterkt.

1C. Een veilige gemeente

1. Autonome ontwikkeling

Er zijn geen autonome ontwikkelingen van toepassing op dit programma.

2. Trends

Recente ontwikkelingen, zoals toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het risico op langdurige stroomuitval, maken het noodzakelijk om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te versterken. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol, omdat de gevolgen van een crisis zich altijd lokaal voordoen.

Een van de taken van gemeenten is het realiseren en inrichten van noodsteunpunten. Dit zijn fysieke locaties waar inwoners terecht kunnen voor informatie, ondersteuning en, indien nodig, opvang tijdens langdurige crises, zoals stroomuitval, overstromingen of uitval van communicatiemiddelen.

Op dit moment loopt in een aantal gemeenten een pilot met noodsteunpunten, die doorloopt tot december 2026. Vanaf 2027 wordt verwacht dat alle gemeenten hier invulling aan geven. De exacte kosten zijn op dit moment nog onzeker, omdat deze afhankelijk zijn van de uitkomsten van de pilots en lokale keuzes in inrichting en bemensing. Voor 2027 is het echter realistisch om hiervoor middelen te reserveren.

3. Lopende beleidsopgaven

Integraal Veiligheidsbeleidsplan

In 2027 geven we verder uitvoering aan de prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsbeleidsplan (IVB) 2024-2027. Dit doen we op basis van de Uitvoeringsplannen Integrale Veiligheid (UVP) 2026-2027. In 2028 wordt een nieuw IVB vastgesteld voor de periode 2028-2032. Bij het opstellen van dit plan worden zowel inwoners als de raad betrokken.

Onder het huidige IVB geven we uitvoering aan de volgende prioriteiten:

Prioriteit 1: Ondermijnende criminaliteit

We voeren de acties uit het plan van aanpak Ondermijning uit. Zo controleren we op illegaal gebruik van panden, organiseren we integrale controles en gaan we verder met de professionalisering van de toepassing van de Wet BIBOB.

Prioriteit 2: Zorg en veiligheid

We versterken de integrale aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid voor personen die een risico vormen voor zichzelf, hun omgeving of de openbare orde. Dit doen we onder andere door te werken aan een integrale werkwijze bij de aanpak van woonoverlast en door de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) te continueren en verder te ontwikkelen.

Prioriteit 3: Verkeersveiligheid

De gemeente zet in op het bevorderen van een veilige verkeersomgeving en het beperken van het aantal verkeersongevallen.

Prioriteit 4: Jeugd en veiligheid

De gemeente zet in op het terugdringen van middelengebruik onder jongeren, met nadruk op preventie en vroegsignalering. Dit doen we door in gesprek te gaan met jongeren en in te spelen op actuele ontwikkelingen. Hiervoor versterken we de samenwerking tussen het jeugd-, zorg- en veiligheidsdomein.

Financieel overzicht programma 1

Overzicht financiële mutaties

Onderstaand een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden vet getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

Omschrijving				2026	2027	2028	2029	2030	I/S	
Bedragen x € 1.000										
Mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030										
kn	aut	1a	1	Vergoeding raadsleden	20 V	20 V	20 V	20 V	20 V	S
kn	nb	1a	2	Digitale werkomgeving raad en commissie	20 N	20 N	20 N	20 N	20 N	S
kn	nb	1a	3	Debatrijk – raadsinformatiesysteem	39 N	20 N	21 N	22 N	23 N	I
fr	nb	1a	4	Subsidie onderzoek bestuurlijke toekomst	10 V	0	0	0	0	I
kn	aut	1a	5	Voorziening wachtgeld	0	0	0	0	0	I
fr	aut	1a	6	Vrijval Pensioen voormalig personeel	74 V	74 V	177 V	177 V	177 V	I
fr	aut	1a	7	Kosten Pensioen Wethouders	0	0	51 N	51 N	51 N	I
kn	aut	1a	8	Regionale Samenwerking Regio Alkmaar	2 N	0 N	0 N	0 N	0 N	S
fr	aut	1a	9	Publiekszaken	8 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1a	10	Reisdocumenten	0	1 V	3 V	1 V	25 N	S
fr	aut	1a	11	Verkiezingen	15 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1b	1	Jeugd (zorg in natura)	66 N	312 N	312 N	312 N	312 N	S
kn	aut	1b	2	Wmo - Huishoudelijke ondersteuning - zorg in natura	166 V	39 N	39 N	39 N	39 N	S
kn	aut	1b	3	Wmo - Begeleiding - inloopvoorziening dagbesteding	110 N	115 N	115 N	115 N	115 N	S
fr	aut	1b	4	Wmo - Regiotaxi	58 V	0	0	0	0	I
0	aut	1b	5	Gemeenschappelijk Inkoop Sociaal Domein (GISD)	0	17 N	17 N	17 N	17 N	S
fr	aut	1b	6	Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	S
kn	nb	1b	7	Bibliotheek	0	100 N	100 N	100 N	100 N	S
fr	aut	1b	8	Brede Regeling Combinatiefunctionaris	31 V	0	0	0	0	I
fr	aut	1b	9	Boeken en abonnementen	5 V	5 V	5 V	5 V	5 V	S
fr	aut	1b	10	Stichting Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid	3 V	3 V	2 V	2 V	1 V	S
fr	aut	1b	11	GGD-vroegsignalering	12 V	0	0	0	0	I
fr	aut	1b	12	Project opvang Oekraïne	0	0	0	0	0	I
fr	aut	1b	13	Project verzuimcoach	4 N	4 N	4 N	4 N	4 N	S
fr	aut	1b	14	Onderwijs en leerlingenzaken	0 N	0 N	5 N	5 N	5 N	S
fr	aut	1b	15	Vitaal Oud Noord-Noord Kennemerland (VONK)	4 N	4 N	4 N	4 N	4 N	S
kn	aut	1b	16	Integraal Zorgakkoord (IZA) SPUK	0	0	0	0	0	I
0	aut	1b	17	GALA/versterken sociale basis	8 N	0	0	0	0	I
0	aut	1b	18	GALA/WOR	36 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1b	19	AZWA/Mentale gezondheid	0	0	0	0	0	I
fr	aut	1b	20	Deelnemersbijdrage jeugd GGD	20 N	20 N	20 N	20 N	20 N	S
fr	aut	1b	21	Automatische Externe Defibrillator (AED)	1 N	1 N	1 N	1 N	1 N	S
kn	aut	1b	22	Kwalificatieplichtmiddelen	65 N	109 N	52 N	52 N	52 N	S
fr	aut	1b	23	Subsidie Humanitas	9 N	0	0	0	0	I
fr	aut	1b	24	Subsidie Voedselbank	5 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1b	25	Integraal Huisvestingsplan (IHP)	43 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1b	26	Btw Specifieke uitkering Sport (SPUK)	46 N	46 N	46 N	46 N	46 N	S
kn	aut	1b	27	Gemeentelijke begraafplaats	8 N	8 N	8 N	8 N	8 N	S
kn	aut	1b	28	Reserve exploitatie lasten Baafje	190 N	0	0	0	0	I
kn	aut	1c	1	indexatie uitgaande subsidies	2 N	2 N	0	0	0	I
kn	aut	1c	2	Kapitaallasten Programma 1	345 V	51 V	50 V	49 V	107 V	S
kn	aut	1c	3	Veiligheidsregio NHN		139 N	138 N	334 N	334 N	S
Totaal mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027				19 V	806 N	699 N	900 N	870 N		

Financiële toelichting

1a.1 Vergoedingen raadsleden

De salarisadministratie stelt jaarlijks een begroting op voor de vergoedingen van raadsleden. Op basis van een herberekening kan deze begroting met € 20.000 naar beneden worden bijgesteld.

1a.2 Digitale werkomgeving raad en commissie

De leverancier richt per gemeente een afzonderlijke Microsoft 365-omgeving in voor het gebruik door raads- en commissieleden. Hiermee wordt voorzien in een uniforme en beheersbare inrichting van iPads en gebruikersaccounts.

De kosten zijn grotendeels variabel en afhankelijk van het aantal raads- en commissieleden. Op basis van de huidige uitgangspunten resulteert dit in een structureel begrotingsnadeel van € 20.000.

1a.3 Debatrijk (AI-tool raadsinformatiesysteem)

Per 1 januari is gestart met de implementatie van Debatrijk als uitbreiding van het raadsinformatiesysteem ten behoeve van raadsleden en inwoners.

De eenmalige implementatiekosten bedragen € 20.000. Daarnaast zijn de structurele jaarlijkse licentiekosten geraamd op € 19.000.

1a.4 Subsidie bestuurlijke toekomst

In 2025 is een voorschot ontvangen op de subsidie voor het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst. Bij de verantwoording van de kosten in 2026 wordt het resterende subsidiebedrag uitgekeerd.

1a.5 Voorziening wachtgeld college

Nu de vorming van het nieuwe college recent bekend is geworden, kan de benodigde storting in de voorziening wachtgeld worden bepaald. De financiële gevolgen hiervan zijn echter nog niet verwerkt in deze Kadernota.

Voorgesteld wordt de hiermee samenhangende last op te nemen in de 2e bestuursrapportage (FIRAP).

1a.6 Vrijval Pensioen voormalig personeel

Door de dotatie aan de voorziening pensioen voor wethouders in 2025 vallen deze kosten vrij omdat dit ten laste van de voorziening gaat.

1a.7 Pensioen Wethouders

Vanaf 2028 worden de loonkosten van wethouders verhoogd met de pensioenpremie aan het ABP (19,53% van de jaarwedde van de wethouder * 3 wethouders)

1a.8 Regionale Samenwerking Regio Alkmaar

De jaarlijkse bijdrage aan de Regionale Samenwerking wordt vastgesteld op basis van het inwoneraantal vermenigvuldigd met een bijdrage per inwoner. Voor 2026 blijft deze bijdrage vastgesteld op € 3,05 per inwoner, ondanks dat dit bedrag in 2025 niet toereikend bleek en een beperkte aanvullende bijdrage is gevraagd.

In het derde kwartaal van 2026 wordt een nieuw financieel overzicht opgesteld voor de samenwerking Regio Alkmaar. De mutatie betreft de vaststelling van de regiobijdrage 2026 en de afrekening over 2025.

1a.9 Publiekszaken

Vanwege de aanschaf van noodzakelijke vervangende apparatuur vallen de kosten hoger uit dan gepland en moet de begroting daarop worden aangepast. Het betreft apparatuur die essentieel is voor het primaire dienstverleningsproces.

1a.10 Reisdocumenten

De begroting voor reisdocumenten wordt vanaf 2027 bijgesteld op basis van de meest recente inzichten in het aantal paspoorten en identiteitskaarten dat in de komende jaren zal verlopen. Aangezien een reisdocument een vaste geldigheidsduur heeft, is op basis van historische uitgiftecijfers berekend hoeveel documenten binnen de komende periode moeten worden vervangen. Ook zijn de tarieven geactualiseerd op basis van de door het Rijk vastgestelde maximumtarieven voor 2026. Het blijft echter lastig te voorspellen hoeveel aanvragen daadwerkelijk binnen een jaar plaatsvinden, omdat inwoners documenten soms later of juist eerder vernieuwen, en omdat externe factoren (zoals aantal inwoners, reisgedrag, spoedaanvragen of vermissingen) tot schommelingen kunnen leiden. Daarom wordt in het huidige begrotingsjaar nog geen aanpassing doorgevoerd. Op basis van de realisatiecijfers van het 1e halfjaar wordt in de 2e firap een nauwkeurigere prognose opgesteld en waar nodig de begroting bijgesteld. Vanaf 2030 loopt de paspoortenpiek af, waardoor het aantal aanvragen daalt. Dit leidt zowel tot lagere kosten als lagere opbrengsten in 2030.

1a.11 Verkiezingen

Voor de organisatie van de gemeentelijke verkiezingen in maart is in 2026 door Werkorganisatie BUCH extra capaciteit ingezet om het verkiezingsproces tijdig en zorgvuldig uit te voeren. Voorgesteld wordt om budget voor de kosten van deze extra capaciteit aan Werkorganisatie BUCH toe te kennen via een plustaak.

1b.1 Jeugd zorg in natura

Prijsindexatie 2026 en 2027 jeugd zorg in natura

In de begroting 2026 was een prijsindexatie van 4% verwerkt, de werkelijke prijsindexatie bedraagt 5,13%. Dit leidt in 2026 tot een bijstelling van circa € 66.100 (N) structureel. Voor 2027 wordt wederom gerekend met een prijsindexatie van 4%. Zoals gebruikelijk wordt prijsindexatie alleen toegepast in het lopende begrotingsjaar en het daaropvolgende jaar; daarom was in de begroting 2027 nog geen indexatie opgenomen. Dit leidt tot een aanvullende bijraming van € 245.600 (N) structureel vanaf 2027.

In de begroting zijn de reeds eerder vastgestelde ombuigingen verwerkt die samenhangen met de extra inzet van een jeugdhulpspecialist (1 fte BUCH breed), drie jeugdhulpmedewerkers (3 fte BUCH breed) en een extra toezichthouder (0,89 fte BUCH breed). De investering in deze extra capaciteit is erop gericht om de jeugdhulpverlening te versterken en hiermee de totale kosten van jeugdhulp structureel terug te brengen. Voor deze uitbreiding is budget overgeheveld aan werkorganisatie BUCH. In de praktijk vraagt de inzet van de drie beoogde jeugdhulpmedewerkers voorbereidingstijd (het werven, positioneren en het maken van afspraken met huisartsen). Hierdoor wordt een deel van het beschikbare budget voor deze functie (1 fte) in het lopende jaar (nog) niet benut. Deze capaciteit (1 fte) wordt tijdelijk ingezet om de wettelijke termijnen voor de Wmo afhandeling te kunnen borgen. Deze tijdelijke uitbreiding draagt bij aan het terugdringen van de huidige achterstanden in de afhandelingstermijnen — van het moment van hulpvraag tot en met de toekenning van zorg — en helpt om de dienstverlening aan inwoners weer binnen de wettelijke kaders te laten verlopen. Deze tijdelijke verschuiving van capaciteit heeft mogelijk tot gevolg dat het effect op de beoogde ombuiging gekoppeld aan de inzet van de jeugdhulpmedewerker in plaats van in 2026 in 2027 zichtbaar wordt. Op dit moment blijven de vastgestelde ombuigingen ongewijzigd.

1b.2 WMO Huishoudelijke ondersteuning, Wmo begeleiding en hulpmiddelen

De begroting 2026 en verder wordt bijgesteld op basis van de nieuwe prognose gebaseerd op de realisatiecijfers 2025. De prognose bestaat uit: de werkelijke kosten 2025, plus prijsindexatie 2026 (5,13% in plaats van de reeds begrote 4%), plus verwachte stijging van het aantal cliënten vanuit het Wmo voorspelmodel van de VNG minus het eerder vastgestelde en in de begroting verwerkte ombuigingsbedrag in verband met de extra inzet van de functie toezichthouder. In de nieuwe prognose 2027 is nu ook de prijsindexatie (prognose: 4%) en het stijgingspercentage vanuit het Wmo voorspelmodel verwerkt (variërend per onderdeel tussen de 1 en 4%). Zoals gebruikelijk wordt prijsindexatie en volumestijging naar aanleiding van demografische ontwikkeling alleen toegepast in het lopende begrotingsjaar en het daaropvolgende jaar; daarom was hier in de begroting 2027 nog geen rekening meegehouden.

Per saldo leidt bovenstaande tot een voordeel op de begroting in 2026. Ondanks het verwachte effect naar aanleiding van demografische ontwikkeling conform het Wmo-voorspelmodel van de VNG is het aantal cliënten en de gemiddelde kosten per cliënt in 2025 minder hard gestegen en op onderdelen zelfs gedaald. We gaan er op basis van de huidige inzichten van uit dat lichte problematiek steeds vaker tijdig wordt gesignaleerd en opgevangen via het eigen netwerk, vrijwilligers en andere laagdrempelige oplossingen. De cliënten die wel een maatwerkvoorziening nodig hebben, komen steeds vaker in lichtere vormen van ondersteuning terecht, waardoor zwaardere voorzieningen minder vaak nodig zijn. De daling van de gemiddelde kosten per cliënt is het resultaat van gerichte sturing door consultants op lichte en kwalitatief passende ondersteuning.

Specifiek voor de hulpmiddelen is de bijraming in 2026 voornamelijk incidenteel in verband met een dure woningaanpassing. De bijraming vanaf 2027 betreft alleen het effect van de prijsindexatie (4%) en groei van het aantal gebruikers op basis van de demografische ontwikkeling conform het Wmo-voorspelmodel van de VNG (1%).

1b.3 Wmo - Begeleiding

Voor de inloop en dagbesteding is er de afgelopen periode veel regionale afstemming geweest in verband met indexaties, compensaties ten behoeve van gestegen loonkosten en de toename van het aantal cliënten. Deze mutaties zijn op verschillende momenten in het jaar verwerkt. Nu met het vaststellen van de jaarlijkse subsidie voor 2026 ontstaat het totaalbeeld en is er nog een extra bijstelling nodig om aan te kunnen sluiten bij de regionale afspraken. Ook is in 2027 rekening gehouden met een prijsindexatie van 4%, aansluitend op de verwachte prijsindexatie bij Wmo zorg in natura.

1b.4 Wmo - Regiotaxi

Op basis van de realisatie 2025 wordt de begroting 2026 naar beneden bijgesteld. Met ingang van 1 april 2025 is een nieuwe vervoerder gestart. Hierbij is geconstateerd dat de prestaties van deze vervoerder nog niet voldoen aan de gestelde verwachtingen. Dit heeft in 2025 geleid tot minder gebruik van de regiotaxi. De verwachting is dat door verbeterafspraken het gebruik in de loop van 2026 met 20% stijgt. Vooralnog betreft dit een eenmalige aframing, totdat een eventueel structureel effect goed ingeschat kan worden.

1b.5 Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD)

De begroting 2027 van de GISD (Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein) regio Alkmaar wordt opgehoogd met de indexatie conform de FUGR (Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord). De FUGR schrijft een indexatie van de salarislasten voor met 8,4% en een indexatie van de overige lasten met 5,7%. Voor de GR GISD heeft dit geleid tot een totale indexatie van de bijdragen van de deelnemende gemeenten van 7,6%.

1b.6 Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)

Het kabinet heeft laten weten dat de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) blijven bestaan en dat de geplande korting vanaf 2026 niet doorgaat. De al afgeraamde korting wordt hiermee teruggedraaid.

Omdat momenteel nog niet duidelijk is hoe en wanneer de middelen precies door het Rijk aan de gemeenten worden uitgekeerd kunnen de inkomsten nog niet worden bijgeraamd. Het gaat hier om een budget neutrale regeling.

1b.7 Bibliotheek

Vanaf 2027 wordt de decentralisatie-uitkering die het Rijk beschikbaar heeft gesteld aan de gemeente om de openbare bibliotheekvoorzieningen te versterken overgeheveld naar de algemene uitkering. In het kader van continuering van beleid en om de dienstverlening op het huidige niveau te houden, worden deze middelen opgenomen binnen de algemene uitkering structureel gelabeld voor de bibliotheek, zoals ook in 2025 en 2026 is gedaan met de decentralisatie-uitkering.

1b.8 Brede Regeling Combinatiefunctionaris (BRC)

Voor de Brede Regeling Combinatiefunctionaris (BRC) ontvangt de gemeente een bijdrage vanuit het Rijk. Deze bijdrage is geïndexeerd waardoor de inkomsten voor 2026 hoger worden.

1b.9 Boeken en abonnementen

Aframen van niet besteed budget aan boeken, abonnementen en contributies.

1b.10 Stichting Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid

Al een aantal jaren is de bijdrage aan Stichting Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid lager dan er begroot is. Hierdoor kan er structureel afgeraamd worden.

1b.11 GGD- Vroegsignalering

De kosten voor vroegsignalering en alcohol en drugs zijn al begroot bij preventief jeugdbeleid en kunnen eenmalig vrijvallen op algemene jeugdgezondheidszorg.

1b.12 Opvang Oekraïners

De kosten voor de opvang van Oekraïners in 2026 bestaan uit locatiekosten € 214.700, leefgeld € 104.000, uitvoeringskosten € 198.957, aanvullende kosten voor taallessen € 1.200 en uitvoeringskosten Zaffier €14.300 voor het innen van eigen bijdragen van Oekraïners met een inkomen. Deze kosten (totaal € 533.157) worden volledig gecompenseerd via normvergoedingen en specifieke uitkeringen van het Rijk. Hierdoor is de opvang budgetneutraal voor de gemeente.

1b.13 Project verzuimcoach

Het project Verzuimcoach dat als doel heeft het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten is niet structureel begroot.

1b.14 Onderwijs en Leerlingenzaken

Het budget wordt bijgeraamd naar aanleiding van een foutieve correctie die in 2025 is doorgevoerd.

1b.15 Vitaal Oud Noord- Noord Kennemerland (VONK)

De jaarlijkse bijdrage aan VONK was nog niet begroot.

1b.16 Integraal Zorgakkoord (IZA) SPUK

De geraamde lasten worden volledig gedekt door de bijbehorende baten uit de IZA-middelen, waardoor de wijziging per saldo budgetneutraal is. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is een landelijke afspraak tussen Rijk, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten om de zorg toekomstbestendig, toegankelijk en betaalbaar te houden. Voor de uitvoering hiervan zijn twee specifieke uitkeringen beschikbaar gesteld: H35 (IZA-doelen 2023–2026) en H40 (IZA-transformatiemiddelen 2024–2027). Deze middelen zijn bedoeld om regionale samenwerking en de noodzakelijke transformatie in het zorg- en sociaal domein te ondersteunen. Gemeente Hoorn beheert de middelen op totaalniveau en legt verantwoording af aan het ministerie van VWS. Gemeente Alkmaar vervult de kassiersfunctie en fungeert als gastheergemeente voor de subregio Noord-Kennemerland. Binnen deze regionale afspraken besteedt de gemeente Heiloo een deel van de middelen aan activiteiten uit de Uitvoeringsagenda IZA 2024–2026. Het betreft de borging van regionale ketenaanpakken waarvoor capaciteit nodig is voor coördinatie, uniforme samenwerkingafspraken, werkprocessen en kennisdeling binnen de thema's Kansrijke Start, Kinderen naar Gezond Gewicht, Preventie & Positieve Gezondheid, Welzijn op Recept en suïcidepreventie. Van het totaalbudget wordt € 69.600 als plustak toegekend aan Werkorganisatie BUCH voor personele inzet en het optimaliseren van de ZorgDomein-koppeling.

1b.17 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)/versterken sociale basis

De Brede SPUK (specifieke uitkering vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord) wordt in 2026 door het Rijk met 10% verlaagd. Hier staan deels extra inkomsten tegenover doordat in 2025 een deel van de specifieke uitkering niet besteed is en alsnog gebruikt mag worden in 2026. De begrote kosten nemen dan ook niet af, zodat de onderliggende activiteiten ongewijzigd doorgaan en benodigd zijn om de ondersteuning aan inwoners te kunnen continueren. Per saldo zijn de opbrengsten € 8.227 lager.

1b.18 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

In de huidige begroting is een groot deel van de inkomsten uit de SPUK GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) volledig geraamd tot en met 2026. Hier staan voornamelijk direct begrote kosten tegenover voor GALA-activiteiten. Daarnaast is tot nu toe een deel van de inzet van bestaande capaciteit aan deze SPUK toegerekend en daarom niet als aanvullende kosten begroot.

In 2026 is de GALA-regeling aangepast naar aanleiding van het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord). AZWA richt zich op het versterken van de samenwerking tussen zorg en welzijn en het benutten van de sociale basis ter ontlasting van de zorg. Om in 2026 in aanmerking te blijven komen voor de volledige SPUK GALA zijn aanvullende activiteiten noodzakelijk die passen binnen deze AZWA-doelstellingen of activiteiten dienen te worden uitgebreid. Het gaat hier om de volgende onderdelen:

I. Een belangrijk onderdeel is Welzijn op Recept, waarvoor zowel lokaal als regionaal wordt ingezet om huisartsen goed te laten verwijzen naar passend welzijns- en ondersteuningsaanbod binnen de sociale basis.

II. Voor het thema Kansrijke Start zijn de activiteiten herzien om beter aan te sluiten bij de doelstellingen van het AZWA. Daarvoor wordt ingezet op Nu niet zwanger en inzet op veilige hechting, babystartpakketten en communicatie.

1b.19 Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)

In het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn diverse aanvullende middelen opgenomen voor diverse thema's. Via deze mutatie worden zowel de inkomsten vanuit het Rijk geraamd, als de kosten die bij de activiteiten horen gekoppeld aan deze thema's. Per saldo budgetneutraal. Het gaat hierbij om de volgende thema's;

- Mentale gezondheid; er is extra aandacht voor het realiseren van laagdrempelige steunpunten voor mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen. Door het subsidiëren van activiteiten ten behoeve van laagdrempelige steunpunten én groepsinterventies wordt vormgegeven aan het thema mentale gezondheid.

- In het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) ligt de focus op de toegankelijkheid van de ouderenzorg en worden er afspraken gemaakt over mantelzorgondersteuning. In de aanpak mantelzorg 2026-2030 zijn vijf projecten gericht op de ondersteuning van mantelzorgers, specifiek de jonge mantelzorger en op respijtzorg. Er worden afspraken gemaakt met maatschappelijk partners over het realiseren van de lokale en regionale doelstellingen. Het budget wordt ingezet om de aanpak verder vorm te geven.

1b.20 Deelnemersbijdrage Jeugd

In 2025 is er ten onrechte een dubbele aframing geweest voor de kosten voor deelnemersbijdrage jeugd GGD.

1b.21 Automatische Externe defibrillator (AED)

Er zijn burgerinitiatieven om een eigen AED aan te schaffen en te plaatsen op of aan hun eigen woning. De installatie- en abonnementskosten voor deze AED's komen voor rekening van de gemeente omdat het de gezondheid van alle burgers in die buurt ten goede komt.

1b.22 Kwalificatieplichtmiddelen

Met de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk verandert de doelstelling van de middelen die via het Doorstroompunt (gemeente Alkmaar voor BUCH) aan gemeenten worden verstrekt. Waar deze middelen eerder breder inzetbaar waren voor activiteiten rondom onderwijs-arbeidsmarkt-overgangen, zijn ze nu specifiek geormerkt voor het ondersteunen van jongeren en jongvolwassenen bij een duurzame entree op de arbeidsmarkt.

De taken van de leerplichtambtenaar richten zich primair op toezicht, handhaving en het tegengaan van schoolverzuim. Hoewel deze werkzaamheden bijdragen aan het vervolgen van een schoolloopbaan, sluiten ze niet direct aan op de doelstellingen van de nieuwe wet en vallen de werkzaamheden daarmee buiten de financieringsvoorwaarden en ontvangt de gemeente geen middelen meer als dekking.

1b.23 Subsidie Humanitas

In 2026 is er een subsidie verleend aan Humanitas voor het ondersteunen en begeleiden van 4 tot 6 inwoners bij het voeren van de thuisadministratie. Het verleende bedrag is niet begroot en wordt hiermee eenmalig bijgeraamd.

1b.24 Subsidie Voedselbank

In 2026 is er een subsidie verleend aan de voedselbank voor het wekelijks gratis verstrekken van een breed samengesteld voedselpakket aan de doelgroep. Het verleende bedrag is niet begroot en wordt hiermee eenmalig bijgeraamd.

1b.25 Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Het Integraal Huisvestingsplan is herijkt voor het begrotingsjaar 2026.

1b.26 BTW SPUK

De gemeente Heiloo heeft bij het Rijk een specifieke uitkering Sport aangevraagd ter dekking van de btw op onderhoudsuitgaven van sportaccommodaties. Deze btw-kosten vallen niet onder het btw-compensatiefonds en worden daarom direct op de sport gerelateerde grootboeknummers verantwoord. Indien de uitkering toereikend blijkt, wordt het verschil verwerkt als een financieel voordeel.

1b.27 Gemeentelijke begraafplaats

In 2025 is de voormalige peuterspeelzaal in gebruik genomen voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaats. Hierdoor zijn structurele kosten ontstaan voor onderhoud, schoonmaak en installaties van het gebouw.

1b.28 Reserve exploitatielasten Baafje

In de begroting 2026 is per abuis een onttrekking uit de reserve exploitatielasten opgenomen. Deze wordt gecorrigeerd.

1c.1 Indexatie uitgaande subsidies

De indexatie op jaarlijkse subsidies is in de Kadernota 2026 foutief berekend, waardoor er in de Kadernota 2027 een correctie moet plaatsvinden van 2.8%. Vorig jaar is uitgegaan van de indexatie van het Cpi (Inflatie, nationale consumentenprijsindex) van 2,6% waarbij werd verondersteld dat deze eerder al op 2,8% was vastgesteld. Hierdoor zijn alle budgetten van uitgaande subsidies afgeraamd met 0.2% terwijl de 2.6% indexatie een verhoging is van de jaarschijf en dus boven op de eerder opgenomen indexatie van 2.8% komt.

De indexatie 2027 op structurele subsidies is berekend op basis van het Cpi (Inflatie, nationale consumentenprijsindex) en komt uit op 2,1%.

1c.2 Kapitaallasten Programma 1

Wijziging kapitaallasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programma.

1c.3 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Aanpassing bijdrage Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) op basis van de conceptbegroting 2027-2030.

Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente

2A. Cultuur, recreatie en toerisme

1. Autonome ontwikkeling

Cultureel Erfgoed

De invoering van de Omgevingswet verplicht gemeenten de komende jaren tot nieuwe erfgoedtaken:

- Verplichting tot vaststellen richtlijnen voor bescherming 'omgeving van het monument' en vertaling naar regels in het Omgevingsplan;
- Toename aan advisering in een vroegtijdig stadium bij ontwikkelingen;
- Het borgen van archeologische en cultuurhistorische waarden in het definitief omgevingsplan;
- Het opnemen van erfgoed in dedigitale vergunningencheck;
- Het borgen van gemeentelijke monumenten in het omgevingsplan.

Recreatie & Toerisme

Verschillende partners worden geconfronteerd met stijgende personeelskosten, die van invloed zijn op de kwaliteit en/of omvang van de geleverde diensten

2. Trends

Recreatie & Toerisme

Voor recreatie en toerisme geldt dat er geen nieuwe landelijke of regionale ontwikkelingen zijn anders dan die al waren voorzien.

3. Lopende beleidsopgaven

Groen erfgoed

Heiloo is rijk aan erfgoed. Het college wil goed voor dit erfgoed blijven zorgen, zodat deze waarden behouden blijven voor de toekomst. Hier hoort ook groen erfgoed bij zoals houtwallen en hagen. Onze inzet is om in 2027 onze kennis van groen erfgoed te verbeteren en om dit erfgoed te behouden voor de gemeente.

Recreatie & Toerisme

In 2027 wordt er uitvoering gegeven aan de regionale Uitvoeringagenda. Daarnaast wordt in 2027 een vervolg gegeven aan de uitvoering van speerpunten: Recreatieve verhuur (in samenspraak met volkshuisvestingsprogramma); Aansluiting op fiets- en wandelroutes; subsidiëren van een aantal initiatieven op gebied van recreatie

2B. Economische vitaliteit

1. Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling van de economische vitaliteit van Heiloo wordt vooral bepaald door regionale en demografische trends, met beperkte eigen economische groeidynamiek.

Kort samengevat:

- Sterke forensenfunctie: Heiloo is vooral een woongemeente; veel inwoners werken in de regio (met name Alkmaar en de Randstad). Hierdoor is de lokale economie sterk afhankelijk van externe werkgelegenheid.
- Vergrijzing en koopkrachtige bevolking: De bevolking vergrijst relatief sterk, wat zorgt voor stabiele bestedingen in zorg en dienstverlening, maar een beperkte groei van de lokale arbeidsmarkt.
- Druk op het winkelcentrum: Net als in vergelijkbare kernen staat de detailhandel onder druk door online winkelen en regionale concurrentie (o.a. Alkmaar), met verschuiving naar horeca en dienstverlening.
- Sterke zorg- en dienstensector: Instellingen zoals GGZ Noord-Holland-Noord dragen bij aan stabiele werkgelegenheid in de zorg- en welzijnssector, die relatief veerkrachtig is.
- Stabiel ondernemersklimaat: Er is vooral sprake van kleinschalig ondernemerschap (ZZP en lokale diensten), met beperkte industriële of innovatieve clustering.
- Regionale verwevenheid: De economische vitaliteit beweegt sterk mee met de ontwikkeling van de regio Alkmaar en de bredere Noord-Hollandse arbeidsmarkt.

Kort gezegd: Heiloo ontwikkelt zich autonoom als een welvarende, sterk op wonen en zorg gerichte forensenplaats met stabiele maar beperkte lokale economische groei en sterke regionale afhankelijkheid.

2. Trends

De lokale economie van de gemeente Heiloo laat een stabiele en overwegend positieve ontwikkeling zien, met een relatief groot aantal kleine bedrijven en een goede basis van voorzieningen en ondernemerschap.

Tegelijkertijd is er sprake van gematigde groei en lichte druk op welvaart en arbeidsmarkt, doordat de economische ontwikkeling minder hard gaat dan in vergelijkbare gemeenten en de werkgelegenheid minder snel toeneemt.

Daarnaast liggen kansen vooral in regionale samenwerking en sectoren zoals toerisme en recreatie, die bijdragen aan een levendige economie en extra werkgelegenheid

3. Lopende beleidsopgaven

De lopende beleidsopgaven rond de economische vitaliteit van de gemeente Heiloo liggen vooral op het snijvlak van ruimte, voorzieningen, bereikbaarheid en een toekomstbestendige lokale economie.

Versterken en toekomstbestendig maken van winkelgebieden

Aanpak van leegstand, behoud van een aantrekkelijk dorpscentrum en inspelen op de verschuiving naar horeca, dienstverlening en online winkelen.

Versterken van lokaal ondernemerschap en MKB

Faciliteren van kleine ondernemers en zzp'ers, met aandacht voor een goed ondernemersklimaat en gerichte groei ruimte. Het ONHN (Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord) ondersteunt lokaal ondernemerschap en het MKB in Heiloo door bedrijven te helpen met groei, innovatie, financiering en het vinden van samenwerkingspartners binnen de regio. Daarnaast versterkt ONHN de verbinding tussen ondernemers, onderwijs en overheid, waardoor het lokale bedrijfsleven beter kan inspelen op regionale economische kansen.

2C. Een bereikbare gemeente

1. Autonome ontwikkeling

De gemeente Heiloo heeft te maken met structurele externe factoren die invloed hebben op de lokale mobiliteitsopgave. Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 stuurt landelijk aan op een risico- en datagestuurde aanpak van verkeersveiligheid, wat ertoe leidt dat Heiloo in 2027 blijvend aandacht moet besteden aan kwetsbare verkeersdeelnemers, en in het bijzonder aan fietsers, omdat het gebruik van e-bikes en fatbikes onder zowel jongeren als ouderen toeneemt. Ook andere ontwikkelingen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau werken lokaal door. Dit geldt onder andere voor de betrokkenheid bij het Programma Hoogfrequent Spoor en de verdere afspraken met ProRail over veiligheid rond overwegen.

De groeiende woningbouwambities binnen regio Alkmaar, waaronder ontwikkelingen in Heiloo zelf, hebben hun weerslag op de bereikbaarheid. Mobiliteit blijft een randvoorwaarde voor woonkwaliteit en economische vitaliteit. De Regionale Investeringsagenda Mobiliteit Regio Alkmaar is daarbij richtinggevend. Deze agenda ondersteunt de mobiliteitsopgave van de regio en leidt tot herijking van de eigen gemeentelijke bijdrage om de samenhang tussen groei, bereikbaarheid en leefbaarheid te waarborgen.

2. Trends

Mobiliteit verandert door maatschappelijke, technologische en demografische ontwikkelingen. Het gebruik van elektrische fietsen groeit sterk, terwijl reizigerspatronen binnen het openbaar vervoer blijven verschuiven door hybride werken en landelijke personeelstekorten. Hierdoor ontstaat een veranderende druk op het openbaar vervoer en een toenemende nadruk op de fiets als duurzaam alternatief. De vergrijzing leidt ertoe dat er meer kwetsbare verkeersdeelnemers zijn, wat extra aandacht vraagt voor veilige infrastructuur. Regionale fietsroutes krijgen een steeds belangrijkere positie in het mobiliteitssysteem. Heiloo geeft daarom in 2027 verdere betekenis aan de ontwikkeling van doorfietsroutes die aansluiten op de regionale netwerken, waaronder de prioritaire doorfietsroute tussen Heerhugowaard en Uitgeest/Heemskerk, en daarmee bijdragen aan een toekomstbestendige mobiliteitsstructuur.

3. Lopende beleidsopgaven

Het in 2025 vastgestelde fietsbeleidsplan geeft ook in 2027 richting aan het mobiliteitsbeleid van Heiloo. Dit plan is gericht op de ontwikkeling van Heiloo als een fietsdorp met veilige en comfortabele fietsroutes. De prioritaire doorfietsroute, waarin de Westeweg een cruciale schakel vormt, vervult daarin een centrale rol. Ook de herinrichting van de Stationsweg en de Zeeweg blijft een doorlopende beleidsopgave, waarbij verkeersveiligheid, snelheid en inrichting zorgvuldig in balans moeten worden gebracht.

De stationsomgeving blijft daarnaast een belangrijk knooppunt waar regionale doorfietsroutes samenkomen met het openbaar vervoer. Samen met ProRail blijft Heiloo werken aan uitbreiding van fietsvoorzieningen bij het station en aan verbetering van de toegankelijkheid van de overstap richting de Metropoolregio Amsterdam en Noord-Holland Noord. Ondanks de landelijke druk op het openbaar vervoer zet Heiloo zich in op het behouden van een goed bedieningsniveau, omdat een goede OV-verbinding essentieel is voor de bereikbaarheid van het dorp.

Een andere belangrijke lopende beleidsopgave is de sanering van niet-actief beveiligde overwegen in het Heilooërbos. In samenwerking met ProRail, de provincie en Natuurmonumenten blijft de gemeente werken aan een veilige verbinding met behoud van recreatieve waarde. Ook de regionale verkenning naar het Regionaal Investeringsfonds Mobiliteit blijft bestuurlijk relevant, omdat die direct raakt aan de toekomstige bekostiging en uitvoerbaarheid van mobiliteitsmaatregelen.

Winstwaarschuwing

Voor programma 2C geldt dat de gemeentelijke invloed op tempo, planning en uitvoering in meerdere dossiers beperkt blijft doordat de realisatie sterk afhankelijk is van externe partijen, regionale samenwerking, subsidies, spoor- en wegbeheerders en bredere ontwikkelingen in het openbaar vervoer. De bestuurlijke ambities lopen daardoor niet automatisch gelijk op met de uitvoeringspraktijk. Ook de financiële ruimte blijft beperkt. In de Begroting 2026 is expliciet opgenomen dat die begroting beleidsarm is, dat de financiële ruimte beperkt is en dat het ravijnjaar niet verdwijnt maar opschuift naar 2028, terwijl de onzekerheid over de toekomst blijft bestaan. Dat betekent dat ook binnen bereikbaarheid in 2027 nadrukkelijk gestuurd moet worden op prioritering, fasering en financiële beheersbaarheid. Een extra aandachtspunt is nog de prijsontwikkeling als gevolg van externe (mondiale) ontwikkelingen.

Financieel overzicht programma 2

Overzicht financiële mutaties

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden vet getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

Omschrijving				2026	2027	2028	2029	2030	I/S	
Bedragen x € 1.000										
Mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030										
kn	aut	2a	1	Indexatie subsidies	8 N	17 N	10 N	10 N	10 N	S
kn	aut	2a	2	Schoorsteen Melco	4 N	4 N	4 N	4 N	4 N	S
kn	aut	2b	1	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN)	0	60 N	60 N	60 N	60 N	S
kn	aut	2b	2	Greenport Noord-Holland Noord	2 N	2 N	2 N	2 N	2 N	S
kn	aut	2c	3	Kapitaallasten Programma 2	3 N	5 N	5 N	5 N	2 N	S
Totaal mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027				17 N	89 N	81 N	81 N	78 N		

Financiële toelichting

2a.1 Indexatie subsidies

De indexatie op jaarlijkse subsidies is in de Kadernota 2026 foutief berekend, waardoor er in de Kadernota 2027 een correctie moet plaatsvinden van 2.8%. Vorig jaar is uitgegaan van de indexatie van het Cpi (Inflatie, nationale consumentenprijsindex) van 2,6%. Waarbij werd verondersteld dat deze eerder al op 2,8% was vastgesteld. Hierdoor zijn alle budgetten van uitgaande subsidies afgeraamd met 0.2%. Terwijl de 2.6% indexatie een verhoging is van de jaarschijf en dus bovenop de eerder opgenomen indexatie van 2.8% komt.

2a.2 Schoorsteen Melco

Aan de schoorsteen aan de Melcolaan zijn noodzakelijk onderhoud en inspecties vereist.

2b.1 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN)

Aanpassing bijdrage Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) op basis van de conceptbegroting 2027-2030.

2b.2 Greenport Noord-Holland Noord

Het college heeft besloten om voor de periode 2026–2030 opnieuw een financiële bijdrage te verstrekken aan Greenport Noord-Holland Noord. Hiermee ondersteunt het college het regionale samenwerkingsverband van ondernemers, overheid en kennisinstellingen, gericht op het versterken van de agribusiness en het stimuleren van economische ontwikkeling in Noord-Holland Noord.

2c.3 Kapitaallasten Programma 2

Wijziging kapitaallasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programma.

Programma 3: Een leefbare gemeente

3A. Wonen en leefomgeving

1. Autonome ontwikkeling

Wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er gebouwd wordt. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Deze opgave is groot: ieder jaar moeten er 100.000 woningen worden gerealiseerd, waarvan twee derde betaalbaar en 30% sociale huurwoningen. Naar verwachting treedt deze wet per 1 juli 2026 in werking. De wet schrijft onder andere een verplicht volkshuisvestingsprogramma voor.

Demografische veranderingen

Het aantal huishoudens neemt toe en het feit dat het aantal huishoudens veel sterker stijgt dan het aantal inwoners duidt op gezinsverduunning. Dit hangt samen met de toenemende vergrijzing. Dubbele vergrijzing is het fenomeen waarbij niet alleen het aantal ouderen toeneemt, maar ook de gemiddelde leeftijd binnen deze groep stijgt. Dit leidt tot een forse groei van het aantal kwetsbare ouderen, wat enorme druk legt op geschikte en passende woonvormen en zorg(voorzieningen). Deze demografische veranderingen noodzaakt tot beleid gericht op langer thuis wonen en het realiseren van voldoende geschikte woningen voor ouderen en de groeiende groep kleine huishoudens.

2. Trends

Afnemende investeringscapaciteit woningcorporaties

De investeringscapaciteit van woningcorporaties staat onder druk door stijgende bouwkosten, hogere rentes en politieke maatregelen zoals huurbevrozing en vennootschapsbelasting. Dit leidt tot een afname van beschikbare middelen voor nieuwbouw en verduurzaming. Deze ontwikkeling heeft directe gevolgen voor het realiseren van de woningbouwopgave.

Meer regionale en domein overstijgende afstemming

De Wet versterking regie volkshuisvesting schrijft onder andere een verplicht volkshuisvestingsprogramma voor. Dit programma is breder dan alleen het beleidsveld wonen. Het volkshuisvestingsprogramma moet richting geven aan de lokale woningmarkt en bevat concrete doelen en maatregelen op het gebied van woningbouw, betaalbaarheid, de huisvesting van aandachtsgroepen, wonen&zorg, leefbaarheid en verduurzaming. Daarbij geldt dat deze opgave niet alleen lokaal speelt, maar ook op onderdelen regionaal moet worden afgestemd. Zo moet onder andere het aandeel sociale huur per gemeente regionaal worden afgestemd om gemiddeld op 30% sociale huur in de regionale woningbouwprogrammering uit te komen.

Stikstof

De stikstofproblematiek blijft de komende jaren een structureel knelpunt voor ruimtelijke ontwikkeling, vooral nabij Natura 2000-gebieden. Gemeenten zijn daarbij afhankelijk van provinciale en rijksmaatregelen voor natuurherstel en vergunningverlening.

Netcongestie

Ook netcongestie vormt een groeiende belemmering. In delen van Noord-Holland is het elektriciteitsnet vol, waardoor nieuwe woonwijken, maatschappelijke voorzieningen en bedrijven niet tijdig kunnen worden aangesloten op het stroomnet. Dit leidt tot vertragingen in planvorming en realisatie, hogere kosten en soms zelfs het tijdelijk stilleggen van projecten.

3. Lopende beleidsopgaven

Volkshuisvestingsprogramma

Zodra de Wet Versterking regie op de volkshuisvesting in werking treedt wordt er een verplichting toegevoegd aan de Omgevingswet voor gemeenten, provincies en het rijk om een volkshuisvestingprogramma vast te stellen. Gemeenten moeten het volkshuisvestingprogramma regionaal én met de provincie afstemmen. De verplichting tot het hebben van een vastgesteld volkshuisvestingsprogramma gaat hoogstwaarschijnlijk in op 1 juli 2027. Tot die tijd behouden de huidige woonvisies hun werking. In 2026 is gestart met het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma.

Huisvestingsverordening

Door de in werking treding van de Wet Versterking regie op de volkshuisvesting moet de Huisvestingsverordening worden aangepast. De actualisatie van de Huisvestingsverordening is medio 2026 gestart en de verordening moet uiterlijk 1 juli 2027 door de raad zijn vastgesteld. De actualisatie wordt regionaal opgepakt en moet ook met de provincie worden afgestemd.

Doelgroepenverordening

Een doelgroepenverordening biedt gemeenten de mogelijkheid bij omgevingsplannen te eisen dat een bepaald percentage sociale huurwoningen, middeldure huurwoningen en sociale koopwoningen, wordt gerealiseerd in nieuwbouwplannen. Het doel is ervoor te zorgen dat deze woningen beschikbaar blijven voor de beoogde doelgroepen, zoals lage en middeninkomens. De huidige doelgroepenverordening moet worden geactualiseerd om beter gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden en om beter aan te sluiten bij de te actualiseren Huisvestingsverordening (waarin de toewijzing van doelgroepen kan worden geregeld, zoals koopstarters).

Groene Ring

De uitvoering van de toekomstvisie Groene Ring krijgt de komende jaren vorm. In 2026 starten twee projecten met uitloop naar 2027: het fietspad langs de Kanaalweg en het wandelpad bij de Vennewatersweg. Hiermee wordt gewerkt aan een veilig en aantrekkelijk routenetwerk. Daarnaast worden verdere maatregelen verkend, zoals het versterken van ecologische verbindingen en het verbeteren van recreatieve routes, als stappen richting een toekomstbestendige Groene Ring.

3B. Duurzaamheid en milieu

1. Autonome ontwikkeling

Duurzaamheid

Het Klimaatbeleid wordt grotendeels gestuurd door internationale afspraken, met name op EU-niveau. De Rijksoverheid neemt die over in haar beleid en waar nodig in wetgeving. Belangrijke aanscherping is dat de EU een 'tussendoel' vastgesteld heeft: de CO₂-uitstoot moet in 2040 met 90% zijn verminderd, op weg naar 100% in 2050. Die laatste 10% is voorzien voor ingewikkeld aan te passen industrieën en transport. Dat betekent dat de warmtetransitie (van het gas af) feitelijk al in 2040 vrijwel geheel moet zijn gerealiseerd.

Het nieuwe kabinet heeft in haar coalitieakkoord afgesproken dat de financiering van de gemeente voor uitvoering van het Klimaatbeleid wordt gecontinueerd tot 2040. Belangrijk, omdat het gehele klimaatteam hiermee gefinancierd wordt. Tot en met 2030 was dat al vastgelegd.

De krapte op het elektriciteitsnetwerk (netcongestie) dwingt de overheid (Rijk, ACM, netwerkbedrijven) tot het maken van keuzes. Nieuwe aansluitingen zijn voorlopig niet of beperkt mogelijk en uitbreiding van bestaande aansluitingen ook. Dat kan op bepaalde plaatsen ook de warmtetransitie in de weg gaan zitten. Anderzijds is het een stimulans voor het zoeken naar slimmere oplossingen.

Milieu

VTH-wetsvoorstel

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft het conceptwetsvoorstel Versterking VTH-stelsel milieu bekend gemaakt. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de kwaliteit en uniformiteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het terrein van milieu verder te versterken. Gedurende 2026 wordt duidelijk wat dit betekent voor de toekomstige ontwikkeling van de organisatie.

Robuustheid OD NHN

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord moet per 1 april 2026 voldoen aan de robuustheidscriteria uit het Interbestuurlijk Programma versterking Vergunning-, Toezicht- en Handhavingstelsel (IBP-VTH). Om hieraan te voldoen heeft de OD NHN om extra financiële bijdragen gevraagd van de deelnemers wat effect heeft op de begroting 2027.

2. Trends

Duurzaamheid

De maatschappelijke aandacht voor verduurzaming wordt sterk beïnvloed door incidenten en gebeurtenissen op internationaal niveau. Klimaatadaptatie ondervindt invloed van klimaatrampen, zoals wateroverlast en overstromingen, droogte en hitte en afname van de biodiversiteit; energietransitie en ook duurzame mobiliteit vooral door oorlogen en de daarmee samenhangende prijsstijging van energie (zowel aardgas als benzine en diesel). De geopolitieke spanningen hebben zijn doorwerking in de vraag naar isolatie, warmtepompen en elektrische auto's. De markt speelt meestal snel en slim in op dit soort ontwikkelingen, waardoor het effect versterkt wordt.

3. Lopende beleidsopgaven

Duurzaamheid

In 2027 bouwen we verder aan de realisering van het Programma Klimaat 2025 – 2030, zowel in organisatorische als uitvoerende zin. Afhankelijk van bovenstaande trends en ontwikkelingen zullen we op bepaalde onderdelen meer focus moeten leggen dan op anderen. Anderzijds is het een samenhangend en evenwichtig programma, waarmee we bouwen aan een duurzame, toekomstbestendige (gebouwde) omgeving. De eerste belangrijke mijlpaal komt in zicht: in 2030 moet 55% CO2-reductie gerealiseerd zijn en in 2040 90%. Dat vraagt om versnelling, maar ook concrete, meetbare acties. Die acties zijn verdeeld over de verschillende uitvoeringspijlers van het Klimaat programma.

De voortgang van onze doelstellingen volgen we via openbare databronnen, projectdata en een regionale monitor die al deze data inzichtelijk maakt. Per pijler zijn doelstellingen en KPI's opgesteld. Daarmee blijven we de voortgang op de geformuleerde doelen volgen op het pad richting 2030 en 2040 en – uiteindelijk – een duurzame, klimaatneutrale, circulaire en klimaat adaptieve gemeente. Meer over de ambities en doelstellingen van de verschillende pijlers, wijze van samenwerking, communicatie en participatie etc. is te lezen in het Programma Klimaat 2025-2030.

Veel inzet gaat zitten in uitvoering van de energietransitie en dan met name de warmtetransitie: het faciliteren van inwoners en ondernemers om over te stappen van aardgas naar elektriciteit. De vastgestelde Warmteprogramma's per gemeente geven daar richting aan, de wijkuitvoeringsplannen maken het concreet.

3C. Beheer en onderhoud

1. Autonome ontwikkeling

Het beheer van groen en openbare ruimte in Heiloo vindt plaats binnen wettelijke kaders en vaste onderhoudscycli. Het in 2025 geactualiseerde groenbeheerplan geeft richting aan inrichting, beheer en kwaliteitsniveau van het gemeentelijk groen, met de thema's identiteit, gezondheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie als inhoudelijke basis. Daarnaast blijft Heiloo gebonden aan de verplichtingen uit de Boomveiligheidsregistratie 2016, waardoor registratie, inspectie en onderhoud van bomen zorgvuldig plaatsvindt.

Ook binnen beheer en onderhoud wordt Heiloo geconfronteerd met stijgende kosten. Inflatie, prijsstijgingen van materialen en een groeiend areaal vergroten de druk op de beheerbudgetten verder. De instandhouding van kwaliteit blijft daarmee een autonome opgave die vraagt om voortdurende herprioritering binnen bestaande middelen. Daarnaast volgt uit de Begroting 2026 dat er binnen 3C al extra aandacht nodig was voor onder meer onderhoud van de gemeentewerf, de groundbank, boomveiligheidscontrole en actualisatie van onderhoudsplannen. Dat maakt duidelijk dat ook richting 2027 sprake blijft van een structureel zwaardere beheeropgave.

2. Trends

De gevolgen van klimaatverandering leiden tot een grotere urgentie voor klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte. Hittestress, droogte en intensievere neerslag vragen om vergroening, schaduwplekken en waterbergend vermogen. Binnen Heiloo is een positieve ontwikkeling zichtbaar op het gebied van biodiversiteit. De leefruimte voor bijen, vlinders en andere insecten neemt toe, wat onder meer blijkt uit de jaarlijkse Kleurkeur-rapportages en de nectarindex. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van duurzaam groenbeheer en vergroot de relevantie van maatregelen die zijn gericht op ecologische versterking.

De samenwerking met regionale partners zoals HHNK, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland wordt steeds belangrijker bij vergroening en landschapsontwikkeling. Het realiseren van natuur- en klimaatdoelen vraagt in toenemende mate om integrale afwegingen tussen openbare ruimte, ecologie, veiligheid en recreatie.

3. Lopende beleidsopgaven

De uitvoering van het geactualiseerde groenbeheerplan staat ook in 2027 centraal waarbij Heiloo blijft werken aan de instandhouding en versterking van het groene karakter van de gemeente. Daarbij worden maatregelen voortgezet die hittestress tegengaan en groene structuren versterken. De bescherming van waardevol groen, zoals houtwallen en beeldbepalende bomen, wordt verder verankerd via het Omgevingsplan.

Het bomenbeheer wordt in 2027 verder geprofessionaliseerd. De registratie en bescherming van bomen, waaronder bomen in parkbossen en andere beeldbepalende structuren, vormen een belangrijke opgave. De gegevensuitwisseling en borging van boomveiligheid worden geoptimaliseerd op basis van de geldende richtlijnen. Daarbij is relevant dat in de Begroting 2026 expliciet is opgenomen dat voor de wettelijke zorgplicht een boomveiligheidscontrole nodig is en dat het groenbeheerplan structureel inzicht moet geven in de benodigde budgetten vanaf 2027.

Vergroening van de openbare ruimte blijft daarnaast een doorlopende ambitie. Waar herinrichtingen plaatsvinden, dient vergroening structureel als uitgangspunt te worden meegenomen. Tegelijkertijd blijft de gemeente actief betrokken bij regionale verkenningen naar aanvullende vergroening en biodiversiteitsbevordering. De samenwerking met HHNK, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland wordt daarbij gebruikt om kansen voor water en vergroening binnen de gemeentegrenzen optimaal te benutten.

Winstwaarschuwing

Voor programma 3C geldt dat de ambitie om Heiloo groen, leefbaar en klimaatbestendig te houden onverminderd blijft bestaan, maar dat de uitvoerbaarheid ervan in toenemende mate onder druk kan komen te staan. Oplopende kosten, areaaluitbreiding, onderhoudsvraagstukken, boomveiligheid, klimaatopgaven en de noodzaak om tegelijk invulling te geven aan biodiversiteit en kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte leiden tot een grotere druk op middelen en uitvoeringsruimte. Daarnaast blijkt uit de Begroting 2026 dat binnen 3C al sprake was van extra onderhoudsbehoefte en aanvullende uitgaven, terwijl de bredere gemeentelijke financiële ruimte beperkt is en de onzekerheid na 2026 blijft bestaan. Dat betekent dat ook binnen beheer en onderhoud in 2027 nadrukkelijk op prioriteiten gestuurd moet worden.

Financieel overzicht programma 3

Overzicht financiële mutaties

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden vet getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

Omschrijving				2026	2027	2028	2029	2030	I/S
Bedragen x € 1.000									
Mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030									
kn	aut	3a	1	Omgevingsplan	0	0	0	220	V S
kn	aut	3b	1	Afvalinzameling	0	0	0	0	S
fr	aut	3b	2	Milieu	19 N	16 N	16 N	16 N	I
kn	aut	3b	3	Omgevingsdienst NHN	17 V	90 N	86 N	61 N	S
kn	aut	3c	1	Gladheidsbestrijding	7 N	5 N	5 N	5 N	S
kn	aut	3c	2	Grondsanering	18 N	18 N	0	0	I
kn	aut	3c	3	Boomveiligheidscontrole	0	125 N	125 N	125 N	S
kn	aut	3c	4	Openbare ruimte	18 N	17 N	16 N	17 N	S
kn	aut	3c	5	Beestenboetje	0	6 N	6 N	6 N	S
kn	aut	3c	6	Kapitaallasten Programma 3	584 V	76 V	21 N	22 N	S
Totaal mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030				539 V	201 N	276 N	252 N	132 N	

Financiële toelichting

3a.1 Omgevingsplan

In de kadernota 2024 is budget aangevraagd en beschikbaar gesteld tot en met 2029 voor het opstellen van de omgevingsplannen. Hierbij wordt de door gekopieerde jaarschijf 2030 afgeraamd. Op dit moment wordt onderzocht wat er (financieel) nog nodig is voor de komende jaren en eventueel nog voor 2030 en verder. Dit wordt voor het einde van het jaar aan uw raad voorgelegd.

3b.1 Afvalinzameling

Het aantal woonhuisaansluitingen binnen de BUCH-gemeenten neemt naar verwachting toe met 109. Om deze toename op te vangen is 0,85 fte extra capaciteit nodig en is aanvullend budget voor het wagenpark vereist. De totale kosten hiervoor bedragen in 2027 € 97.000. Het aandeel van de gemeente Heiloo is € 13.700. De mutaties als gevolg van de groei van het aantal woonhuisaansluitingen worden budgetneutraal verwerkt via de afvalstoffenheffing.

De onderhouds- en verzekeringskosten van het wagenpark zijn de afgelopen jaren forst gestegen, wat ook zichtbaar is in de jaarrekening 2025. Daarnaast is het wagenpark uitgebreid vanwege de groei van het aantal woonhuisaansluitingen tot en met 2026.

Hierdoor nemen de exploitatielasten toe met € 71.000. Ook wordt voortaan een bedrag van € 10.000 begroot voor het eigen risico bij schade.

In 2026 worden deze kosten gedekt door een onttrekking uit de voorziening. Vanaf 2027 worden zij structureel gedekt uit de afvalstoffenheffing.

3b.2 Milieubeheer

Heiloo maakt deel uit van de agglomeratie Alkmaar en is hierdoor op grond van Europese regelgeving verplicht een actieplan geluid vast te stellen. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord verzorgt het opstellen van dit actieplan. De kosten hiervoor vallen hoger uit dan eerder geraamd, waardoor een aanvullend budget benodigd is.

Daarnaast is voor de uitvoering van wettelijke en beleidsmatige taken op het gebied van milieu aanvullende specialistische expertise noodzakelijk. Dit betreft onder meer vraagstukken rond stikstof, houtstook, luchtkwaliteit, geluid en bodem, die onder de Omgevingswet een belangrijke rol spelen.

Verder moet de indexering van de kosten voor de geluidmeetpunten vanaf 2026 worden verhoogd. Deze indexatie was nog niet opgenomen in de begroting en leidt tot een extra last van € 1.467.

3b.3 Omgevingsdienst NHN

De gemeente betaalt jaarlijks een vast bedrag aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. In het jaar daarna wordt dit bedrag verrekend met de werkelijk bestede uren. Over 2025 is meer betaald dan besteed, waardoor de gemeente geld terugkrijgt.

Daarnaast is de bijdrage aan de Omgevingsdienst NHN geactualiseerd op basis van de conceptbegroting 2027-2030.

3c.1 Gladheidsbestrijding

De winter van 2025/2026 heeft geleid tot aanzienlijk meer strooibeurten en een hoger zoutverbruik dan geraamd. Om ook voor de komende winter voldoende zout in te kunnen kopen, wordt aanvullend budget gevraagd.

Daarnaast wordt voorgesteld om structureel een lager bedrag te ramen, omdat door klimaatverandering niet de verwachting is dat dit budget jaarlijks in dezelfde mate wordt overschreden.

3c.2 Grondsanering

Om de locatie van de groundbank in gebruik te kunnen nemen, is bodemsanering noodzakelijk. Hiervoor is een offerte ontvangen van € 36.000. Daarnaast is € 14.000 benodigd voor materialen. In het tweede kwartaal van 2026 wordt het gesprek met de omgevingsdienst gestart om een saneringsplan op te stellen. Aangezien de werkzaamheden jaar overschrijdend worden uitgevoerd, wordt het budget gelijkmatig verdeeld over 2026 en 2027.

3c.3 Boomveiligheidscontrole

De gemeente Heiloo heeft meerdere bospercelen in eigendom. Op deze percelen dient periodiek een boomveiligheidscontrole te worden uitgevoerd. De jaarlijkse kosten bedragen € 125.000. Dit budget wordt vanaf 2027 structureel aangevraagd. Voor 2026 is het budget al toegekend.

3c.4 Openbare ruimte

Het indexatiepercentage voor 2026 bedraagt 2,1%. Dit percentage is gebaseerd op CBS-indexaties voor wegen- en grondwerkprojecten. Voorgesteld wordt dit percentage toe te passen op de grootboeknummers die betrekking hebben op werkzaamheden in de openbare ruimte.

3c.5 Beestenboetje

Voor het Beestenboetje aan de Ter Coulsterlaan is jaarlijks onderhoud noodzakelijk. De hiervoor benodigde middelen worden opgenomen in de Kadernota.

3c.6 Kapitaallasten

Wijziging kapitaallasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programma.

Programma 4: Een financieel gezonde gemeente

4. Een financieel gezonde gemeente

1. Autonome ontwikkeling

Autonome ontwikkelingen zijn veranderingen waarop we geen directe invloed hebben en we niet omheen kunnen. De gevolgen kunnen niet wachten.

Die veranderingen komen door wetgeving, hogere kosten door inflatie of door maatschappelijke ontwikkelingen.

2. Trends

Herverdeling gemeentefonds

De herverdeling van het gemeentefonds veroorzaakt voor vele gemeenten een zogenaamd 'ravijnjaar'.

Het Rijk blijft belangrijke keuzes over de gemeentefinanciën uitstellen. Daarbij gaat het met name om:

- de toekomstige financiering van de jeugdzorg en de Wmo;
- het al dan niet oplossen van het ravijnjaar 2028;
- de verdere invoering van de herijking van het gemeentefonds.

Deze ontwikkelingen zorgen voor aanhoudende onzekerheid over de financiële positie van gemeenten.

Eerder is aangekondigd dat de verdere invoering van de herijking van het gemeentefonds vanaf 2027 zou plaatsvinden, nadat meerdere onderzoeken waren afgerond.

De meest recente signalen zijn echter dat de voorstellen van het ministerie niet volledig worden ondersteund door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Beide organisaties adviseren om slechts een deel van de voorgestelde maatregelen per 2027 door te voeren.

Aangegeven is dat in de meicirculaire 2026 meer duidelijkheid zal worden gegeven over:

- welke maatregelen wel of niet worden ingevoerd;
- wat de financiële effecten daarvan per gemeente zijn.

Dit betekent dat de onzekerheid rondom de gemeentefinanciën voorlopig blijft bestaan.

Geo-politieke situatie

De geopolitieke ontwikkelingen, zoals de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten, zorgen voor voortdurende onzekerheid over de economische vooruitzichten.

De hoge energie- en brandstofprijzen hebben invloed op:

- de economische ontwikkeling;
- de inflatie;
- de bouwkosten;
- en daarmee ook op de uitgaven van de gemeente.

De exacte financiële effecten hiervan zijn op dit moment nog moeilijk in te schatten.

3. Lopende beleidsopgaven

De kosten in het sociaal domein — met name jeugdhulp en Wmo — blijven structureel stijgen, terwijl de rijksvergoeding niet evenredig meegroeit. In 2025 is lokaal en regionaal een pakket maatregelen samengesteld met als doel de kosten voor jeugdhulp binnen drie à vier jaar te stabiliseren op het kostenniveau van 2023. De uitwerking hiervan loopt door in 2027, en het financiële effect is nog onzeker.

De meerjarenraming laat een oplopend tekort zien. Dit vraagt om structurele keuzes in de nieuwe raadsperiode.

Financieel overzicht programma 4

Overzicht financiële mutaties

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

In onderstaande tabel zijn de mutaties met betrekking tot de Kadernota 2025 blauw gearceerd. De mutaties met nieuw beleid worden vet getoond. PO = programmaonderdeel, kn = kadernota, fr = financiële rapportage, aut = autonoom, nb = nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, S = structureel, I = incidenteel.

Omschrijving				2026	2027	2028	2029	2030	I/S	
Bedragen x € 1.000										
Mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030										
kn	aut	4a	1	OZB woningen	0	325 V	325 V	325 V	325 V	S
kn	aut	4a	2	OZB - niet woningen	100 V	100 V	100 V	100 V	100 V	S
kn	aut	4a	3	Rente langlopende leningen	132 N	131 N	107 N	9 N	37 V	S
fr	aut	4a	4	Dividenduitkering BNG bank	40 N	0	0	0	0	I
kn	aut	4b	5	Regionaal Historisch Archief	10 V	0 V	4 V	8 V	8 V	S
kn	aut	4b	6	213a Onderzoeken	10 N	10 N	10 N	10 N	10 N	S
kn	aut	4b	7	Werkorganisatie BUCH	35 V	1.090 N	1.090 N	1.090 N	1.090 N	S
kn	aut	4b	8	Kapitaallasten Programma 4	192 N	12 N	3 V	4 V	42 V	S
Totaal mutaties 1e Firap 2026/Kadernota 2027-2030					228 N	818 N	775 N	673 N	589 N	

Financiële toelichting

4.1 OZB woningen

De berekening is gebaseerd op het areaal woningen 2026 (opgave Cocensus) en het landelijk gemiddelde OZB-tarief 2026 van 0,0871%. Uitgangspunt is een veronderstelde stijging van de WOZ-waarden van 5%.

Daarnaast wordt rekening gehouden met een aanvullende opbrengst als gevolg van areaaluitbreiding. Op basis hiervan wordt de OZB-opbrengst voor woningen geraamd op afgerond € 6,2 miljoen.

4.2 OZB – niet woningen

Voor de OZB niet-woningen wordt rekening gehouden met een uitbreiding van het areaal. Deze areaaluitbreiding leidt tot een structureel hogere opbrengst uit OZB niet-woningen.

4.3 Rente langlopende leningen

De rente op de geldleningen is geactualiseerd.

4.4 Dividend BNG

Op basis van de jaarrekening 2025 heeft de BNG Bank, overeenkomstig de lijn van voorgaande jaren, een dividendvoorstel gedaan van 50% van de winst. Dit komt neer op € 1,41 per aandeel (vorig jaar € 2,51 per aandeel).

De lagere dividenduitkering is het gevolg van een combinatie van lagere winstgevendheid, uitvoeren. Op de lange termijn draagt dit bij aan een stabiele en betrouwbare financieringspartner voor gemeenten en andere publieke instellingen.

4.5 Regionaal Historisch Archief

Op basis van de vastgestelde begroting van het Regionaal Historisch Archief wordt de bijdrage in 2027 verhoogd van € 5,78 naar € 6,27 per inwoner.

Deze wijziging wordt in de kadernota als een voordeel gepresenteerd, vanwege een correctie op de begroting 2025 waarin de mutatie destijds dubbel is verwerkt.

4.6 213a-onderzoeken

213a-onderzoeken werden tot en met 2025 bekostigd vanuit de post onvoorzien van de individuele gemeenten. Aangezien 213a-onderzoeken sinds 2003 een wettelijke taak zijn, wordt nu voorgesteld deze kosten structureel te borgen.

In de begroting van de BUCH-organisatie is hiervoor € 20.000 opgenomen. Voor individuele gemeentelijke onderzoeken wordt voorgesteld minimaal € 5.000 te reserveren. Geadviseerd wordt dit bedrag vast te stellen op € 10.000, zodat gemeenten voldoende flexibiliteit behouden om invulling te geven aan hun eigen 213a-onderzoek.

4.7 Werkorganisatie BUCH

De bijdrage werkorganisatie BUCH is aangepast op basis van de conceptbegroting 2027-2030.

4.8 Kapitaallasten Programma 4

Wijziging kapitaallasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programma.

Bijlage

Stand reserves en voorzieningen na kadernota

Reserves

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde
Omschrijving	31/12/25	2026	2026	31/12/26	2027	2027	31/12/27	2028	2028	31/12/28	2029	2029	31/12/29	2030	2030	31/12/30
AR - Algemene reserve	12.957	5.371	1.672	16.656			16.656			16.656			16.656			16.656
Totaal algemene reserve	12.957	5.371	1.672	16.656	0	0	16.656	0	0	16.656	0	0	16.656	0	0	16.656
<u>Afschrijvingslasten:</u>																
BR - Gebouw bibliotheek	1.168		69	1.099		69	1.031		69	962		69	894		69	825
BR - Gebouw muziekschool	21		13	8		4	4		4	0			0			0
BR - Trekkenwand De Beun	130		10	120		10	110		10	100		10	90		10	80
BR - Ondertunneling Vennewatersweg	931		17	914		17	897		17	881		17	864		17	847
BR - Hockeyveld de Terriers	18		4	13			13			13			13			13
BR - VZ huisvesting onderwijs	86		8	78		8	69		8	61		8	52		8	44
BR - A9	7.855			7.855			7.855			7.855			7.855			7.855
<u>Overige:</u>							0			0			0			0
BR - Investerings toekomstig Heiloo	988			988			988			988			988			988
BR - Fonds sociale woningbouw	132			132			132			132			132			132

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde
BR - Investeringsduurzaamheid scholen	100			100			100			100			100			100
BR - Duurzaamheidsmaatregelen	269			269			269			269			269			269
BR - Het Baafje	600			600			600			600			600			600
BR - Grote projecten grondexploitatie	2.777	14		2.791			2.791			2.791			2.791			2.791
BR - Bovenwijkse voorzieningen	2.670	220	47	2.843	166	46	2.962		46	2.916		45	2.871		45	2.826
BR - Instandhouding van sport- en cultuurvoorzieningen	332		32	300			300			300			300			300
BR - Oekraïners, asielzkr's, statushdrs en ontheemden	609			609			609			609			609			609
Totaal bestemmingsreserves	18.685	234	200	18.718	166	154	18.730	0	153	18.576	0	149	18.427	0	149	18.279
Totaal reserves	31.642	5.605	1.872	35.375	166	154	35.386	0	153	35.233	0	149	35.084	0	149	34.935

Voorzieningen

	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde
Voorzieningen	31/12/25	2026	2026	31/12/26	2027	2027	31/12/27	2028	2028	31/12/28	2029	2029	31/12/29	2030	2030	31/12/30
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																

	Boekwaar de	Toevoegi ng	Onttrekki ng	Boekwaar de	Toevoegi ng	Onttrekki ng	Boekwaar de	Toevoegi ng	Onttrekki ng	Boekwaar de	Toevoegi ng	Onttrekki ng	Boekwaar de	Toevoegi ng	Onttrekki ng	Boekwaar de
VZ - Pensioenen wethouders	1.576	103	78	1.601	103	1.704	0			0			0			0
Subtotaal	1.576	103	78	1.601	103	1.704	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen bijdragen aan toekomstige vervangings- investeringen, waarvoor een heffing wordt geheven																
VZ - Egalisatievoorzie ning riol	893		32	861		128	733		208	525		149	375		149	226
VZ - Bijdragen investeringen riolering	160	400	400	160	500	500	160	600	600	160	600	600	160	600	600	160
Subtotaal	1.053	400	432	1.021	500	628	893	600	808	685	600	749	536	600	749	386
Voorziening ter egalisering van kosten																
VZ - Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.033	403	602	834	403	408	829	403	348	884	403	263	1.024	403	263	1.164
Subtotaal	1.033	403	602	834	403	408	829	403	348	884	403	263	1.024	403	263	1.164
Van derden verkregen middelen die specifiek bested moeten worden																

	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde
VZ - Afkoopsommen altijddurend onderhoud graven	249	17	35	231	17	35	213	17	35	195	17	35	177	17	35	159
VZ - Voorziening afvalstoffenheffing	696		73	623		29	594		80	514		117	397		117	280
VZ - Parkeerfonds	19			19			19			19			19			19
Subtotaal	965	17	108	873	17	64	826	17	115	728	17	152	593	17	152	458
Totaal	4.627	923	1.220	4.329	1.023	2.804	2.548	1.020	1.271	2.297	1.020	1.164	2.153	1.020	1.164	2.008